

I. ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X, narozený dne X
t. č. X
sídlem X

proti

žalované: Vězeňská služba České republiky, Věznice Rýnovice
sídlem Belgická 3765/11, 466 02 Jablonec nad Nisou

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2024, č. j. VS-148704-7/ČJ-2024-80083

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u zdejšího soudu v zákonem stanovené lhůtě se žalobce domáhá přezkumu rozhodnutí ředitele žalované, kterým byla zamítnuta stížnost žalobce proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu ze dne 19. 7. 2024, č. j. VS-148704-7/ČJ-2024-801232. Tímto

prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci podle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVTOS“), uložen nepodmíněný kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 14 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení. Kázeňský trest byl uložen za kázeňský přestupek, kterého se měl žalobce dopustit tím, že vědomě porušil § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, neboť nejméně v měsíci srpnu 2023 použil při výkonu trestu odnětí svobody mobilní telefon Samsung k zasílání textových zpráv a k volání na různá účastnická telefonní čísla. Mobilní telefon byl nalezen personálem pekárny, kde byl žalobce zařazen, dne 23. 8. 2023.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že věc byla policií předána věznici, poté za žalobcem přišel vychovatel, pedagog, ať se žalobce k telefonu vyjádří. Žalobce se vyjádřil tak, že jeho telefon to nebyl, což zapsali a nedali žalobci kopie. Na výslech policie se nesmí pohlížet, jelikož po § 158 byl použit § 160, který je směrodatný. Po předání věci věznici žalobce nikdo nevyslechl, bylo mu tak odepřeno právo se hájit. Majitele telefonu rovněž nikdo nevyslechl. Tento telefon souvisí s dalším telefonem ve věznici, mělo to být prošetřováno jako jedna věc, jelikož v řešeném telefonu se objevila fotografie z věznice. Také věc druhého telefonu na oddíle B-6 žalobce podal k soudu. Žalobci byla odepřena procesní práva včetně seznámení se spisem.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná odkázala na soudu předložený spisový materiál s tím, že žalobní tvrzení se nezakládají na pravdě. Žalobce byl v průběhu řízení vyslechnut a seznámen s důkazními prostředky. Měl možnost se vyjádřit, což také dne 26. 6. 2024 učinil. Předchozí postup policie žalovaná nemůže posuzovat.
4. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
5. Z předloženého správního spisu plyne, že po nález telefonu v pekárně, kde žalobce pracoval, byla věc nejprve prošetřována policií pro podezření z trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. h) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Proti žalobci bylo dokonce zahájeno trestní stíhání, usnesení o jeho zahájení však bylo zrušeno státním zástupcem s tím, že řešené jednání spočívající v použití mobilního telefonu při výkonu trestu odnětí svobody nevykazuje znaky trestného činu, ale mohlo by být kázeňským přestupkem. Proto byla věc odevzdána ke kázeňskému projednání věznici, již byl současně postoupen policejní spis. Jeho součástí jsou zejména úřední záznamy o podaných vysvětleních žalobce a dalších osob, jakož i odborné vyjádření z odvětví analýzy dat a zkoumání nosičů, jež se zabývá obsahem mobilního telefonu. S žalobcem byla ve věznici věc projednána dne 26. 6. 2024. Žalobci byl dán prostor k vyjádření k věci a k opatřeným důkazům. Záznam o tom žalobce podepsal dne 26. 6. 2024, přičemž uvedl, že se cítí nevinný, nebyl to jeho telefon, do odpadkového koše jej neschoval.
6. Shora označeným prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným kázeňským přestupkem. Bylo vysvětleno, že žalobci není kladeno za vinu, že by mobilní telefon ukrýl do odpadkového koše, nýbrž to, že mobilní telefon používal, což je prokázáno ve spise založeném odborným vyjádřením z odvětví analýzy dat. Ke stížnosti žalobce ředitel žalované v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že věc byla kázeňsky řešena s časovým

odstupem proto, že byla nejprve řešena policií v rámci trestního řízení. Odborné vyjádření z odvětví analýzy dat prokazuje, že žalobce ve výkonu trestu použil mobilní telefon, za jiné jednání žalobce trestán není. V průběhu řízení měl žalobce možnost se vyjádřit k věci i důkazům, pokud měl potřebu mluvit s vedením věznice, mohl o to požádat, což neučinil. S ohledem na okolnosti případu byl správně stanoven také kázeňský trest v polovině zákonné sazby.

7. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o uložení nepodmíněného kázeňského trestu umístění do uzavřeného oddílu na 14 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení podle § 46 odst. 3 písm. f) ZVTOS. Dle § 52 odst. 4 ZVTOS se lze přezkumu takového rozhodnutí o uložení kázeňského trestu domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku.
8. Soud konstatuje, že kázeňské řízení je ve smyslu evropské judikatury svojí povahou řízením trestním, kde je plně na rozhodujícím orgánu, aby i bez návrhu zjišťoval všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného. Je povinností správního orgánu rozhodujícího o kázeňském trestu skutkový a právní stav náležitým způsobem zjistit a rozhodnout o něm (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2013-34). Krajský soud však také upozorňuje na konstantní názor Ústavního soudu, dle kterého platí, že na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutími správních orgánů nebo soudů. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, nebo ze dne 4. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 3239/09). Dodržování stanoveného pořádku a kázně je všeobecnou povinností odsouzených, jejímž obsahem je podrobení se všem omezením a zachovávaním všech ustanovení a pravidel, jež jsou pro výkon trestu odnětí svobody stanovena zákonem o výkonu trestu, popř. na jeho základě dalšími právními předpisy upravujícími výkon trestu odnětí svobody, zejména řádem výkonu trestu odnětí svobody a vnitřním řádem věznice (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014-26).
9. Podle § 46 odst. 1 ZVTOS je kázeňským přestupkem zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.
10. Podle § 47 odst. 1 téhož zákona, kázeňský trest lze uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložení kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují, a na podporu svých tvrzení navrhopat provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.
11. Podrobnosti ohledně ukládání kázeňských trestů stanoví vyhláška č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ŘVTOS“). Podle § 58 ŘVTOS je třeba o uložení kázeňského trestu rozhodnout co nejdříve po zjištění kázeňského přestupku a jeho náležitém objasnění. O kázeňském přestupku odsouzeného se sepíše záznam na předepsaném tiskopisu, ze záznamu musí být zřejmé konkrétní údaje o jednání, v němž je spatřován kázeňský přestupek, včetně označení místa, času, způsobu spáchání přestupku a okolností, za nichž byl přestupek spáchán, popřípadě též předpokládané pohnutky takového jednání. Záznam o kázeňském přestupku a uložení kázeňského trestu se po jeho vykonání založí do

osobního spisu odsouzeného. V řízení o kázeňském přestupku je důkazním prostředkem vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména vlastní zjištění zaměstnance vězeňské služby, výpovědi odsouzených a jiných osob, věci, listiny a ohledání. Kázeňský trest lze uložit, je-li vina odsouzeného prokázána. Při rozhodování o uložení kázeňského trestu je zaměstnanec vězeňské služby povinen přihlídnout zejména k závažnosti kázeňského přestupku a okolnostem, za nichž byl spáchán, jakož i k dosavadnímu chování odsouzeného. Kázeňský přestupek lze řešit též výchovným pohovorem, bez uložení kázeňského trestu; tato skutečnost se vyznačí v záznamu o kázeňském přestupku. Rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se vydává písemně a musí kromě výroku a odůvodnění obsahovat i poučení o oprávněném prostředku. Oznámení rozhodnutí potvrdí odsouzený svým podpisem.

12. O kázeňském přestupku se tedy rozhoduje v kázeňském řízení dle procesních pravidel shora popsanych. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, se na toto řízení dle § 76 ZVTOS neužije. Z judikatury vyplývá (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 2. 2015, č. j. 30 A 87/2013-46, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2013-34), že se na řízení o kázeňských trestech odsouzených podle § 177 odst. 1 správního řádu užívají základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až § 8 správního řádu.
13. Z uvedeného plyne, že existují v právní úpravě zakotvená procesní pravidla řízení o kázeňském přestupku odsouzeného, která jsou také vykládána soudní judikaturou. Nižší nároky na obsah rozhodnutí ve věci kázeňského přestupku odsouzeného, popřípadě na proces vedoucí k vydání takového rozhodnutí, jsou plně odůvodněny specifickostí takového řízení, v němž vystupuje do popředí potřeba rychlého rozhodování v zájmu udržení kázně a pořádku ve věznici.
14. V daném případě soud podanou žalobu neshledal důvodnou. Pokud jde o námitky procesního charakteru, jejich nedůvodnost vyplývá z obsahu předloženého spisového materiálu. Žalobce měl možnost se k věci vyjádřit, což také dne 26. 6. 2024 učinil. V rámci záznamu o kázeňském přestupku v souladu s § 58 odst. 4 ŘVTOS sám podepsal, že se vyjadřuje k věci a k opatřeným důkazům a své vyjádření zde stručně zachytil. Nadto je žaloba v tomto směru velmi obecná. Žalobce neuvádí, jaké tvrzení chtěl k věci či podkladům ještě uvést, ale nedostal k tomu příležitost. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů své závěry o vině žalobce výslovně opírají o odborné vyjádření z odvětví analýzy dat. Ve vztahu k tomuto podkladu žalobce žádné konkrétní námitky nevznese, a to ani v tom směru, že by neměl možnost se s ním seznámit, ačkoli k tomu měl příležitost jak ve stížnosti, tak případně v podané žalobě. Jestliže neobdržel kopii záznamu svého vlastního vyjádření, nebrání to zákonnosti napadeného rozhodnutí, které mu bylo, stejně jako prvostupňové rozhodnutí, prokazatelně oznámeno.
15. Pokud jde o věc samu, žalobce v žalobě ani netvrdí, že předmětný telefon neužíval. Sděluje pouze, že tento telefon nebyl jeho. Jak je však zřejmé z rozhodnutí správních orgánů, podstata kázeňského přestupku spočívá v neoprávněném použití mobilního telefonu. Je tedy lhostejno, čím telefon byl a kdo jej schoval do odpadkového koše. Nosným podkladem pro shledání viny žalobce bylo zmíněné odborné vyjádření, z nějž mj. plyne, že osoba telefon užívající používala na některých službách (např. Facebook Messenger, Spotify) uživatelské jméno X a e-mailovou adresu X. Navíc byly v telefonu uloženy fotografie žalobce. Bylo tedy možno uzavřít, že žalobce telefon používal, čímž skutečně porušil § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, což žaloba ani nevyvrací.

16. Je pravdou, že žalobce policii do úředního záznamu o podaném vysvětlení dle § 158 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, sdělil, že nepopírá některé užití telefonu Samsung. Rozhodnutí správních orgánů toto vyjádření žalobce neužívají jako nosný podklad pro učiněné závěry. Úřední záznam zachycující uvedené stanovisko žalobce tak jedinečně dokresluje celou situaci. Pokud jde o případ dalšího (jiného) telefonu, který se vyskytl ve věznici a s nímž souvisí jiný kázeňský trest žalobce, zdejší soud eviduje tuto druhou věc pod sp. zn. 59 A 38/2024. Její podstatou je jiný kázeňský přestupek a není důvod považovat žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné jen proto, že tyto dvě věci nebyly projednány v jediném společném řízení.
17. Protože námitky žalobce považuje soud za nedůvodné, byla žaloba zamítnuta podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce vyjádřil svůj souhlas a žalovaný svůj nesouhlas nevyjádřil ve stanovené lhůtě.
18. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
19. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, jemuž žádné náklady nad rámec běžné činnosti správního orgánu nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 11. února 2025

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu